

Nr 16.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tredje huvudtiteln.

1:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 2, punkt 1, s. 7 och 8 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 4 januari 1952) föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för diplomatisk och konsulär personal m. m. upptagna delposten till prisutjämningsstillägg må för budgetåret 1951/52 överskridas med högst 700 000 kronor.

Förslaget är föranlett av prisstegringar och växelkursförändringar.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för diplomatisk och konsulär personal m. m. upptagna delposten till prisutjämningsstillägg må för budgetåret 1951/52 överskridas med högst 700 000 kronor.

2:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 8), vilket är föranlett dels av ökade kostnader för anställande av ytterligare en attaché samt för vikariatsersättningar åt attachéer, dels ock av prisstegringar och växelkursförändringar, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att de i avlöningsstaten för attachéer upptagna delposterna till avlöningar till icke-ordinarie personal samt till prisutjämningsstillägg må för budgetåret 1951/52 överskridas med högst 8 000 kronor, respektive högst 125 000 kronor.

3:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 8 och 9), vilket är föranlett dels av valuta- och prisförhållandena, dels ock av personalförstärkningar vid vissa beskickningar och konsulat, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

4:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 9), vilket är föranlett av samma skäl, som anförts under nästföregående punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 430 000 kronor.

5:o) **Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 9), vilket är föranlett av ökade omkostnader för konsulatet i Gdańsk i anledning av den polska myntreformen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

6:o) **Tillfälliga representationskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, s. 9 och 10) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 37 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 45 000 kronor.

I anledning av Konung Gustaf V:s frånfälle ha utgifter för särskild representation i form av minnesgudstjänster m. m. uppkommit vid beskickningar och konsulat. Dessa kostnader ha endast delvis täckts av tillgängliga medel, och ytterligare 25 000 kronor ha ansetts erforderliga för ändamålet.

Kabinettssekreteraren åtnjuter enligt statens allmänna avlöningsreglemente representationsbidrag med 8 000 kronor och hyresbidrag med 4 000 kronor för år. Genom den anordning, som träffades vid dåvarande kabinettssekreteraren, statsrådet Hammarskjölds tillträde till sin nuvarande befattning, har han såsom ställföreträdare för utrikesministern i stort sett samma representationsbörd i tjänsten, som åvilar kabinettssekreteraren. Det har därför syntts departementschefen skäligen, att Hammarskjöld, så länge ifrågavarande anordning äger bestånd, utöver sina ordinarie löneförmåner alltså får åtnjuta ett särskilt bidrag av 12 000 kronor för år.

Utskottet tillstyrker, att 25 000 kronor anvisas för täckande av vissa genom Konung Gustaf V:s frånfälle uppkomna kostnader för minnesgudstjänster m. m. vid beskickningar och konsulat. Utskottet har ej något att erinra mot att statsrådet Hammarskjöld får komma i åtnjutande av ett särskilt bidrag av 12 000 kronor för år för bestridande av kostnader i anledning av den honom såsom ställföreträdare för utrikesministern åvilande representationsbördan.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Tillfälliga representationskostnader* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 37 000 kronor.

7:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 10) — och med förmälan, att det äskade anslaget är avsett att täcka avgift för lagfart å en tomt, som Amerikas Förenta Staters härvarande beskickning förvärvat i syfte att därå uppföra beskickningsfastighet, vilken avgift enligt praxis bör betalas av svenska staten — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

8:o) **Bidrag till internationell hjälpverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, s. 10 och 11) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Medelsbehovet för ifrågavarande ändamål har för tiden fram till den 30 juni 1953 beräknats till 8 miljoner kronor. För vissa brådskande utgifter, såsom bidrag för hjälp åt flyktingar samt åt internationella hjälpfonden för barn (UNICEF), erfordras enligt departementschefen ett belopp av 2 miljoner kronor redan under löpande budgetår.

Utskottet anser, att Sverige icke bör undandraga sig att delta i det internationella hjälparbetet. Mot det av Kungl. Maj:t nu äskade anslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till internationell hjälpverksamhet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

9:o) **Röda korsets verksamhet i Jugoslavien för hemsändande av grekiska barn.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, s. 11 och 12) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

På förslag av Förenta Nationernas generalförsamling och efter förhandlingar med grekiska och jugoslaviska vederbörande uppnåddes enighet om att en oavhängig svensk humanitär organisation finge bistå jugoslaviska Röda korset i dess uppgift att identifiera grekiska barn i Jugoslavien och att återsända dem till sina föräldrar.

Ifrågavarande uppdrag har anförtrotts svenska Röda korset, som för ändamålet utsänt en delegation till Jugoslavien. Sammanlagda antalet barn, som kunna tänkas bliva repatrierade, har uppskattats till 1 000 eller något därutöver.

De med uppdraget förenade kostnaderna uppgivas till och med den 31 augusti 1951 ha uppgått till 58 000 kronor och beräknas för verksamhetens slutförande totalt komma att belöpa sig till 100 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Röda korsets verksamhet i Jugoslavien för hemsändande av grekiska barn* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

10:o) **Bidrag till Röda korsets internationella kommitté.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, s. 12 och 13) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

Den verksamhet, som bedrivs av Röda korsets internationella kommitté och som huvudsakligen består i dess neutrala förmedling av vård och kontroll av krigsfångar, sårade och sjuka m. m. under krig, har tidigare finansierats genom bidrag från stater, främst sådana som i krigstid begagnat sig av dess tjänster, genom bidrag från nationella rödakorsföreningar och från enskilda samt genom insamlingar i Schweiz. Något statligt svenskt bidrag har hittills icke utgått till kommittén. Icke heller har svenska Röda korset med hänsyn till sina ekonomiska skyldigheter såsom medlem av rödakorsföreningarnas förbund under senare år ansett sig kunna lämna kommittén finansiellt stöd.

Departementschefen har funnit det påkallat, att statligt svenskt bidrag hädanefter lämnas kommittén men icke ansett sig beredd förorda ett bidrag av den storleksordning, som kommittén föreslagit — 86 000 å 87 000 schweizerfrancs — enär större delen av kommitténs nuvarande arbetsuppgifter avser sådan hjälpverksamhet, som icke kan hänföras till dess traditionella uppgifter.

Utskottet anser, att statligt svenskt stöd bör lämnas ifrågavarande internationella kommitté och tillstyrker, att bidraget bestämmes i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till Röda korsets internationella kommitté* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

11:o) **Iståndsättande av beskickningsfastigheten i Köpenhamn.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 14, punkt 1, s. 87 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 4 januari 1952) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 45 000 kronor.

1951 års riksdag anvisade för ifrågavarande ändamål ett anslag av 150 000 kronor.

Det nu äskade anslaget är avsett att täcka merkostnader, som uppstått till följd av prisstegringar å material, höjning av arbetslöner samt allmänna svårigheter på byggnadsmarknaden.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Iståndsättande av beskickningsfastigheten i Köpenhamn* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 45 000 kronor.

12:o) **Inköp och iståndsättande av ytterligare fastighet för Sveriges representation i Bonn.** Departementschefen har (punkt 2, s. 88) anmält, att av det tilläggsanslag av 180 000 kronor, som 1951 års riksdag anvisade för inköp och iståndsättande av kanslilokaler för dåvarande representationen i Bonn, ett belopp av 15 000 kronor icke behövt tagas i anspråk, och i samband därmed föreslagit, att nämnda besparing i stället bör användas för att täcka uppkomna merkostnader för nödvändiga iståndsättningsarbeten å sändebudsbostaden i Köln.

Utskottet har icke något att erinra mot den föreslagna om dispositionen av ifrågavarande medel och hemställer,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

Stockholm den 15 februari 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 17.